

Er ref: N2020/01735/FJR

Vår ref Dnr: 2020/0114

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

camilla.frisch@regeringskansliet.se

Yttrande över Naturvårdsverkets förslag på jakttider

Härmed lämnar Naturskyddsföreningen synpunkter på Naturvårdsverkets Jakttidsöversyn. Förslaget har förbättrats sedan första remissrundan. Dock tas fortfarande inte tillräcklig hänsyn till bevarandestatus och känsliga perioder som parnings- och uppfödningstider. I förslaget framgår heller inte varför jakt på vissa arter ska anses motiverat. Naturskyddsföreningen har följande allmänna synpunkter:

- Utgångspunkten för allmän jakt och licensjakt ska vara att bytet tas tillvara för nyttoändamål.
- Jakttiderna ska anpassas till det rörliga friluftslivets intressen. I Naturvårdsverkets förslag till jakttider ges jakten ett oproportionerligt stort utrymme i förhållande till andra friluftsentressen och inte minst ett växande upplevelseintresse för fåglar, däggdjur och skyddad natur.
- Varken jakt- eller hundträning ska få ske under brunst-, spel-, parnings- och yngeltid och inte heller under tid när ungarna är beroende av föräldrarna för att överleva.

- Naturvardsverket foreslar utokad skydds jakt pa enskilda initiativ. Foreningen anser att all skydds jakt ska vara tillstands pliktigt via lans styrelsen.

7. Allman jakttid hare

Skogshare

Naturvardsverket foreslar forlangd jakttid i sodra Sverige.

Skogsharen ar ett konkret exempel pa att klimatforandringarna borjar ge effekter pa svensk fauna. Pa vintern byter haren till vit pals och under snofria vintrar blir arten latt att upptacka for rovdjuren. Dessutom paverkas skogsharen negativt av konkurrensen fran faltharen som ar brun pa vintern och som godsagare planterade ut i Sverige i slutet av 1800-talet. Men en annan faktor som kan ha paverkat skogsharen ar att det i mitten av 1980-talet skots nastan 200 000 individer per ar. Sammanlagt skots under hela 1980-talet fler an 1,5 miljon skogsharar. De senaste aren har det skjutits knappt 25 000 exemplar arligen av den numera rodlistade arten. Om det minskade antalet skjutna harar beror pa att det finns farre skogsharar eller ett minskat intresse for att jaga skogsharar anses oklart. Sammantaget tyder allt pa att skogsharen minskar i antal framforallt i sodra Sverige. Enligt Artdatabanken handlar det under en 10-arsperiod om en nationell minskning pa mer an 15% vilket gor att skogsharen nu klassas som nara hotad (NT).

Naturskyddsforeningen anser att jakt pa skogshare inte bor tillatas i Gotaland och Svealand och att en forvaltningsplan for hare (Skogshare, Falthare) tas fram.

8. Allman jakttid, baver

Naturvardsverket foreslar ingen andring.

Bavern bidrar till okad biologisk mangfald, genom att skapa dod ved och vatmarker. Naturskyddsforeningen anser att utgangspunkten for allman jakt ska vara att bytet tas tillvara for nyttoandamal. For saval pals som kott av baver finns idag ett begransat intresse. **Av dessa skal anser vi att skydds jakt ar ett battre instrument i de fall bavers tradfallning orsakar betydande skador, och darmed bor ersatta allman jakttid som rader idag.**

9. Allman jakttid rav.

Naturvardsverket foreslar ingen andring.

Naturvårdsverket motiverar den långa jakttiden på rödräv med att ”predation av rödräv är populationsbegränsande faktor för stammarna av harar” (Widemo 2008). Rävns anpassningsförmåga bygger på att den är opportunist, dvs den livnär sig av vad som för tillfället bjuds (Bjärvall, 2019). Hardjur ingår i födan, både den invasiva arten fälthare samt skogshare, men också smågnagare, sorkar och möss. 2017 publicerades den första studien som empiriskt visar att rovdjur är bra för hälsan med hänsyn till fästingburna smittor. Studien som publicerades i Royal Society visade att rovdjur som tar gnagare minskar antalet fästingar som bär på smittor som borrelia i ett område. Det anses till och med vara det effektivaste sättet att bekämpa fästingsmittor. Studien från Nederländerna pågick i två år. Under den här tiden filmade kameror på 20 olika platser för att mäta aktiviteten av rödrävar och mårdar, hundratals gnagare samlades in från samma områden för att räkna fästingar och testa dem för sjukdomar. Det genomfördes även inventeringar av fästingar med filter längs marken. Studien visade att områden med rävar och mårdar hade 85 procent färre infekterade fästingar än i områden med få rovdjur där omfattande jakt på rävar tillämpas. I snitt minskade antalet nykläckta fästingar på mössen till 10–20 procent där det fanns gott om rovdjur som tar gnagare. Anmärkningsvärt ledde dock inte förekomsten av många rovdjur till att gnagarpopulationen minskade nämnvärt. Istället tror forskarna som ledde studien, att det minskade antalet fästingar beror på att gnagarna håller sig mer gömda under marken när rovdjur är i närheten. Det finns alltså goda skäl till att bibehålla starka populationer av rödräv. **Naturskyddsföreningen föreslår därför att den långa jakttiden på rödräv kortas ned och inte innefattar den period som omfattar parningsperioden, februari-mars.**

10. Allmän jakttid, iller.

Naturvårdsverket föreslår ingen ändring.

Illerstammens utveckling och utbredning är dåligt känd, både i Sverige och internationellt (Artdatabanken). Det finns indikationer på att illern på senare tid minskat på andra håll i Västeuropa. Orsaken är inte känd, men man har föreslagit att illern kan missgynnas av ett intensifierat jordbruk som minskar tillgången på skydd i form av till exempel kantbiotoper. Dessa försvinnande habitat är också viktiga för illerns huvudsakliga bytesdjur, sorkar och möss. Det finns också indikationer på att illern skulle kunna missgynnas av införda och invasiva rovdjur som mink. Avskjutningsstatistiken i Sverige (framförallt som bifångst i minkfällor) uppvisar en klart nedåtgående trend. **Naturskyddsföreningen föreslår att allmän jakttid på iller tas bort.**

11. Allmän jakttid, skogsmård

Naturvårdsverket föreslår en tidigare jaktstart för vissa län.

Skogsmårdens huvudföda är smågnagare (sorkar och möss) och ekorre (Bjärvall, 2019). Varken kött eller skinn tas till vara för nyttoändamål utan jakten bedrivs enbart för att reglera populationen. Vi tycker det är klokt resonerat av Naturvårdsverket att inte bejaka inkomna förslag om att harmonisera jaktstarten med jakt på skogsfågel eller med start för träning med hund (25:e respektive 16:e augusti), med hänsyn till skogsmårdens reproduktionsbiologi. Naturskyddsföreningen ser dock inga starka skäl till att tidigare lägga jaktstarten i mellersta och södra Sverige. **Naturskyddsföreningen föreslår därmed bibehållen jakttid på skogsmård.**

12. Allmän jakttid, grävling

Naturvårdsverket föreslår ett tidigare jaktslut.

Naturvårdsverket anger under ”12.4. Konsekvens” att ”grävlingen kan vara en viktig predator på rödlistade vadare på svenska havsstrandängar”. Grävlingen intar en mycket omväxlande föda som också varierar mellan olika områden. Den äter daggmaskar, insekter, sniglar, fågelägg, smådäggdjur men också vegetabilier som bär, frukt, ollon (Bjärvall). Lokala konflikter under perioder som inte omfattas av allmän jakttid t ex predation på rödlistade vadare kan lösas med skydds jakt.

Naturskyddsföreningen föreslår att den allmänna jakttiden startar först 1:a september eftersom ungar diar fram till slutet av augusti.

13. Allmän jakttid, vildsvin

Naturvårdsverket föreslår ett tidigare jaktuppehåll för vuxna vildsvin.

Naturskyddsföreningen anser att all jakt ska ske varsamt och respektfullt, med god jaktetik, **Naturskyddsföreningen instämmer med Naturvårdsverkets förslag om att tidigare lägga jaktuppehållet för vuxna vildsvin med två veckor, samt tydliggöra definitionen av smågrisar.**

14. Allmän jakttid, dovhjort

Naturvårdsverket föreslår en utökning av jakttiderna.

Att tillåta jakt på hornbärande dovhjortar under tidig höst riskerar att förstärka en skev sammansättning av individer i populationen, vilket i sin tur leder till en hög populationstillväxt och därmed större svårigheter att reglera populationen.

Naturskyddsföreningen föreslår att jakttiden på hornbärande djur i september tas bort.

15. Allmän och särskild jakttid, kronhjort

Naturvårdsverket föreslår att jakt på hind tillåts utanför kronhjortsskötselområdet samt förlängd jakt på kronkalv.

Med tanke på kronviltets störningskänslighet, och med tanke på den överhängande risken att göra kalvar moderlösa, bör jakt under parningssäsongen i augusti-september inte vara tillåtet. Moderlösa kalvar löper högre risk att dö, och även för de som lyckas överleva kan de negativa följderna av att ha förlorat modern vara livslånga. I Sverige, i nordligaste Europa, där vintrar är långa och relativt hårda kan betingelserna för moderlösa kalvar bli än svårare. Jakt i februari bör inte vara tillåtet eftersom det kan öka risken för skogsskador. Det finns även en risk för felskjutningar samt en risk för att förslaget leder till ökad utfodring av oönskat slag.

Naturskyddsföreningen föreslår att jakttiden inom kronhjortsskötselområden under brunsten i augusti-september tas bort. Föreningen föreslår också att den långa allmänna jakttiden på kronkalv kortas ned. Förslaget om en allmän jakttid på kronhind utanför kronhjortsskötselområden bör inte realiseras. Likaså bör förslaget om jakt i februari inte genomföras.

16. Allmän jakt rådjur

Naturvårdsverket föreslår jakt på råbock i hela landet.

Vad gäller varjakten på råbock har foreningen svårt att finna bra argument varför denna ska vara nödvändig. Utifrån ett naturvårdsperspektiv bör hjortviltstammarna ha en ungefärlig jämn könsfördelning och tillräckligt många handjur ska tillåtas nå sin bästa ålder, vilket för råbockar är vid cirka 5-7 år. Att då förlänga jakttiden och öka jakttrycket på råbockar, dessutom under en period när de är väldigt lätta att komma åt - under våren när de håller på att inrätta och bevaka ett revir - har motsatt effekt, nämligen en mer snedvriden könsfördelning och att färre bockar får uppnå sin bästa ålder. Förslaget är inte heller i linje med de regler som gäller för fåglar och framstår därmed som motsägelsefullt.

Naturskyddsforeningen anser vidare att jakten och jakttiderna ges oproportionerligt stort utrymme i förhållande till andra friluftsinressen och inte minst ett växande upplevelseintresse för fåglar, däggdjur, insekter. Våren bör fredas från aktiviteter som inskränker det rörliga friluftslivet. **Naturskyddsforeningen anser av ovanstående skäl att allmän jakt på råbock under våren inte ska vara tillåten.**

17. Allmän jakttid, sädgås

Naturvårdsverket föreslår att allmän jakt avskaffas.

De fennoskandiska populationerna av skogssädgås har minskat kraftigt. Svensk Fågeltaxerings s.k. standardrutter antyder en tillbakagång på närmare 10 procent per år. Arten är också upptagen på den svenska rödlistan som Nära hotad (NT). **Naturskyddsforeningen stödjer därmed Naturvårdsverkets förslag om att allmän jakttid på sädgås avskaffas.**

18. Allmän jakttid, bläsgås

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Naturvårdsverket föreslår att jakttiden utökas till den 31:a januari. Övervintrande fåglar är under kalla perioder begränsade i sin rörlighet till vissa områden. Det är inte förenligt med god jaktetik och bra viltförvaltning att jaga arter när de är pressade av kärva klimatförhållanden. En utökad jakttid betyder också att möjligheterna till natur- och friluftsliv begränsas under en längre tidsperiod.

Naturskyddsforeningen motsätter sig förslaget om utökad jakttid, men ställer sig däremot bakom förslaget om att inte tillåta jakt i Västra Götaland där risk för förväxling med den akut hotade fjällgåsen föreligger.

19. Allmän jakttid grågås:

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Grågåsen ökat mycket kraftigt i antal, både som häckfågel och i form av översomrande, rastande och övervintrande individer. Det är dock inte förenligt med

god jaktetik och bra viltförvaltning att jaga arter när de kan vara pressade av kärva klimatförhållanden. **Naturskyddsföreningen anser att jakttiden bör bli enhetlig i hela landet, 21/8 – 31/12, men vi motsätter oss en förlängning av jakttiden till 31:a januari.**

20. Allmän jakttid, kanadagås:

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Idag minskar kanadagåsen långsamt i stora delar av landet, troligen på grund av konkurrens från grågåsen. Eftersom arten dessutom inte är inhemsk ser Naturskyddsföreningen ingen anledning att begränsa jakten, men anser att det inte är förenligt med god jaktetik och bra viltförvaltning att jaga arter när de kan vara pressade av kärva klimatförhållanden. **Naturskyddsföreningen motsätter sig därmed en förlängning av jakttiden till sista februari.**

21. Allmän jakttid, gräsand, kricka, bläsand:

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Redan i december, och framför allt i januari, är dessa arter koncentrerade till ett fåtal lämpliga områden med öppet vatten, t.ex. vakar i sjöar eller havsvikar. Det är inte etiskt försvarbart att jaga under sådana förhållanden eftersom fåglarnas livsmiljö är mycket begränsad och dessutom drabbar störningen alla individer i flocken – inte enbart dem som blir skjutna. **Därför anser Naturskyddsföreningen att jakten på gräsand, bläsand och kricka måste upphöra senast vid årsskiftet, 31 dec.**

22. Allmän jakttid, knipa och storskrake:

Naturvårdsverket föreslår bibehållen jakttid fram till 31 jan.

Redan i december, och framför allt i januari, är ofta knipa och storskrake koncentrerade till ett fåtal lämpliga områden med öppet vatten, t.ex. vakar i sjöar eller havsvikar. Det är inte etiskt försvarbart att jaga under dessa förhållanden eftersom fåglarnas livsmiljö är mycket begränsad och dessutom drabbar störningen alla individer i flocken – inte enbart dem som blir skjutna.

Naturskyddsföreningen föreslår att jakttiden upphör senast 31:a dec.

23. Allmän jakttid, alfågel och sjöorre:

Naturvårdsverket föreslår att allmän jakt avskaffas på alfågel avskaffas och förändrade jakttider för sjöorre.

Den i Östersjön övervintrande populationen av alfågel har minskat kraftigt under senare årtionden och är klassad som starkt hotad (EN) på den svenska rödlistan. Vad beträffar den häckande populationen av alfågel finns den i Sverige i fjälltrakterna och är inte föremål för jakt, eftersom dessa fåglar av allt att döma

övervintrar utanför Norges kust. **Naturskyddsföreningen ställer sig bakom Naturvårdsverkets förslag att avskaffa allmän jakt på alfågel.**

Redan i december, och framför allt i januari, är sjöorrarna ofta koncentrerade till ett fåtal lämpliga områden med öppet vatten. Naturskyddsföreningen anser inte att det är etiskt försvarbart att jaga under dessa förhållanden eftersom fåglarnas livsmiljö är mycket begränsad och dessutom drabbar störningen alla individer i flocken – inte enbart dem som blir skjutna. **Därför föreslår vi att jakttiden avslutas senast 31 dec.**

24. Allmän jakttid, vigg:

Naturvårdsverket föreslår bibehållen jakttid fram till 31 jan.

Redan i december, och framför allt i januari, är vigg koncentrerade till ett fåtal lämpliga områden med öppet vatten, t.ex. vakar i sjöar eller havsvikar. Det är inte etiskt försvarbart att jaga under dessa förhållanden eftersom fåglarnas livsmiljö är mycket begränsad och dessutom drabbar störningen alla individer i flocken – inte enbart dem som blir skjutna. **Naturskyddsföreningen föreslår därför att jakttiden avslutas senast 31 dec.**

25. Allmän jakttid, ejder och småskrake:

Naturvårdsverket föreslår att allmän jakt avskaffas.

Naturskyddsföreningen ställer sig bakom Naturvårdsverkets förslag att avskaffa allmän jakt på ejder och småskrake.

26. Allmän jakttid, dalripa och fjällripa:

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Dalripan har minskat särskilt kraftigt i hela utbredningsområdet förutom i fjälltrakterna, och det är därför viktigt att begränsa jakttiden på ripa. Den tidiga jaktstarten riskerar att resultera i att en stor del av de jaktbara riporna skjuts bort på kort tid. Det är även olämpligt att förlänga jakten då det innebär tillåten jakt på ripor som börjat spela och då påbörjat sin häckningssäsong.

Naturskyddsföreningen motsätter sig därmed en utökad jakttid på dalripa och fjällripa. Naturskyddsföreningen anser att:

- **Jakt på ripor endast ska tillåtas i fjälltrakterna, där bestånden är stabila.**
- **Dalripan och fjällripan bör fredas i Värmland, Dalarna nedom Älvdalens kommun, Gävleborgs och Västernorrlands län samt i landskapen Västerbotten och Norrbotten.**
- **Riporna inte ska jagas ända fram på vårkanten, eftersom man då bedriver jakt på de fåglar som överlevt vintern, vilket riskerar att få negativa effekter på det häckande beståndet i synnerhet i det södra**

utbredningsområdet. Jaktstarten bör förläggas till den 10:e september, i likhet med Norge, och avslutas den 15:e februari.

27. Allmän jakttid, järpe, orre och tjäder:

Naturvårdsverket föreslår att jakt på järpe upphör i Götaland men ingen förändring av jakttiderna för orre och tjäder.

Populationsuppskattningarna avseende tjäder bygger på data-observationer i samband med milrutterna (fågeltaxeringen), utifrån ett fåtal noteringar. Här ingår oftast även osäkra noteringar, ej baserat på spel utan oftast baserat på uppflog från en tung fågel. Från milrutterna extrapoleras dessa grunddata och uttrycks länsvis-regionvis. Föreningen menar att en alltför stor osäkerhet ligger till grund för populationsuppskattningen, eftersom det sällan är fråga om direkta synobservationer. Tjäderpopulationen är heller inte jämnt fördelat i landskapet. Orren och tjädern har minskat i antal i södra Sverige. Dessa uppskattningar baseras i fågeltaxeringen på sång/spel, varvid man beräknar att hörbarheten sträcker sig 100 meter åt vardera sida från den linje som man förflyttar sig över.

Naturskyddsföreningen ställer sig bakom Naturvårdsverkets förslag om att upphöra med jakt på järpe i Götaland. När det gäller jakt på orre och tjäder anser föreningen att den måste upphöra eller kraftigt begränsas i södra Sverige, samt att det införs ett tillfälligt jaktstopp i Götaland tills jakttiderna revideras nästa gång. I övriga landet kan nuvarande jakttider gälla.

28. Allmän jakttid, orrtupp och tjädertupp:

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Orren och tjädern har minskat i antal i södra Sverige. Både orr- och tjädertupp tillbringar tid vid spelplatsen redan innan reproduktionsperioden. De hanar som tillbringar mest tid vid spelet är de dominanta, erfarna hanarna som har stor betydelse för hela reproduktionen. Dessa hanar kommer att löpa störst risk att skjutas om jakt bedrivs nära spelplatser när reproduktionsperioden närmar sig.

Naturskyddsföreningen anser att det bör införas ett tillfälligt jaktstopp i Götaland tills jakttiderna revideras nästa gång. I övriga landet kan nuvarande jakttider gälla.

29. Allmän jakttid, rapphöna:

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Det naturliga svenska beståndet av rapphöna har kraftigt gått tillbaka och arten är numera ovanlig inom stora delar av sitt tidigare utbredningsområde. För att åtgärda detta har utplantering av kycklingar föreslagits. Utsättning som metod för att återetablera en stam av rapphönor är dock tveksam då dödligheten (förutom själva jakten) hos uppfödda och utsatta rapphöns är mycket hög. I jämförelse med naturliga kycklingar har de uppfödda kycklingarna inga föräldrar som lär ut vilka

av de olika medfödda skydds beteendena som ska användas. Dessutom har dessa kycklingar svårt med omställningen från uppfödarens kraftfoder till naturligt foder. **Naturskyddsföreningen föreslår istället jaktförbud förutom på Öland och Gotland tills jakttiderna revideras nästa gång, så att stammen har möjlighet att återhämta sig och sprida sig på naturlig väg till sina forna utbredningsområden.**

30. Allmän jakttid, fasan:

Naturvårdsverket föreslår ingen förändrad jakttid.

Fasan är en asiatisk art som introducerades till Sverige under 1800-talet.

Naturskyddsföreningen ställer sig bakom Naturvårdsverkets förslag om att bibehålla nuvarande jakttid 1 okt. till 31 jan.

31. Allmän jakttid, morkulla:

Naturvårdsverket föreslår utökad jakttid.

Morkullan har under lång tid tillfälligt övervintrat i södra Sverige, men det är först under senare årtionden, som övervintring blivit mera frekvent förekommande, och i viss mån även kommit att omfatta områden längre norrut (exempelvis är i Stockholms skärgård). Några vetenskapliga studier av morkullans övervintring i Sverige har inte bedrivits, men däremot har det gjorts studier av ornitologer (Anders Wirdheim, muntlig information). Dessa studier visar fortsatt fram till idag att de övervintrande morkullorna både koncentreras och förblir mycket stationära under perioder med kallt väder. Fåglarna ansamlas längs öppna småbäckar i kustnära skogsområden och kan där stå stilla på samma plats i ett par dygn när omständigheterna är bistra, vilket gör dem mycket sårbara. En jägare med en duktig hund skulle därför ganska lätt kunna skjuta bort i princip hela det övervintrande beståndet under köldperioder. Det är inte etiskt försvarbart att jaga under sådana omständigheter. **Naturskyddsföreningen anser att jakten på morkullor måste upphöra senast 30 november.**

32. Allmän jakttid, havstrut, gråtrut och fiskmå:

Naturvårdsverket föreslår att jakt avskaffas på havstrut och gråtrut men inte fiskmå.

Det är bra att Naturvårdsverket föreslår att den allmänna jakten på havstrut och gråtrut upphör. Naturskyddsföreningen vill dock påpeka att de allra flesta måsfåglar som skjuts i Sverige, skjuts i samband med skydds jakt. Skyddsjakten på havstrut och gråtrut föreslås förbli i princip oförändrad, varför borttagandet av allmän jakttid endast kommer att få marginell effekt. På samma sätt skulle ett avskaffande av allmän jakt på den rödlistade fiskmåsen (NT) kunna ersättas av skydds jakt. **Naturskyddsföreningen stöder förslaget om att allmän jakt**

avskaffas på havstrut och gråtrut och föreslår förbud mot allmän jakt även på fiskmås.

33. Allmän jakttid, ringduva:

Naturvårdsverket föreslår att jakttiden utökas.

Jakt på ringduva under häckningstid medför en uppenbar risk för att ungarna svälter ihjäl i boet. Detta kan inte försvaras med att de har lång och sen häckningsperiod. Andra metoder än jakt behöver därför tillämpas för att minska skadeverkan orsakad av arten. **Naturskyddsföreningen motsätter sig en utökning av jakttiden, och föreslår jakttid mellan den 1:a sep. till den 31:a oktober i hela landet.**

34. Allmän jakttid; björktrast:

Naturvårdsverket föreslår att jakttiden minskas

Den jakt som idag sker på björktrast syftar inte till att ta tillvara jaktbytet utan är snarare till att betrakta som skyddsjakt. Naturskyddsföreningen kan därför inte se några som helst skäl till en bibehållen allmän jakt på björktrast utan anser att den nu rödlistade arten (NT) ska fredas. Eventuella problem som kan uppstå vid fruktodlingar kan lösas med skyddsjakt. I Naturvårdsverkets förslag saknas motivering till en fortsatt allmän jakt. **Naturskyddsföreningen är förvisso positiva till att jakttiden på björktrast minskar, men föreslår att Naturvårdsverket går längre och helt tar bort allmän jakttid på björktrast.**

35. Allmän jakttid, nötskrika:

Naturvårdsverket föreslår att jakttiden minskas.

Den jakt som idag sker på nötskrika syftar inte till att ta tillvara jaktbytet utan är snarare till att betrakta som predatorjakt. Nötskrikan är betydelsefull som fröspridare av bland annat ekollon. **Naturskyddsföreningen anser därför att den allmänna jakttiden på nötskrika ska avskaffas och ersättas med skyddsjakt om behov uppstår.**

36. Allmän jakttid, kråka, kaja och skata:

Naturvårdsverket föreslår att jakttiden minskas.

Den jakt som sker syftar inte till att ta tillvara bytet på något vis utan handlar om predatorjakt. Både kråka som skata är viktiga fröspridare i naturen via spillning och spybollar (Vår Fågelvärd Nr 4 2020).

Naturskyddsföreningen anser att allmän jakt på både kaja, kråka (NT i

senaste rödlistan) och skata ska avskaffas och ersättas med skyddsjakt om behov uppstår.

37. Råka:

Naturvårdsverket föreslår att jakttiden ändras.

Den jakt som sker syftar inte till att ta tillvara bytet på något vis. Skälen till att det finns allmän jakttid på råka (i likhet med kaja ovan) är tveksamma.

Naturskyddsföreningen anser därmed att allmän jakt på råka inte ska tillåtas.

38. Allmän jakttid, ny punkt, snatterand:

Naturvårdsverket föreslår att allmän jakt införs i ett antal län i södra Sverige.

Snatterandens population är relativt liten. Den senaste uppskattningen, beräknad på beståndet 2017, talar om 2 000 par i landet. Till detta kommer en viss genomflyttning under hösten av individer som häckar längre österut i norra Europa. Det föreligger dessutom en uppenbar förväxlingsrisk mellan den fridlysta och rödlistade stjärtanden, vilken under flyttning är koncentrerad i flockar på ett litet antal lokaler och därmed är sårbar för jakt. I jägarutbildningen lär man sig känna igen änder med hjälp av bilder på fåglar i praktdräkt, men på hösten när stjärtanden saknar sin praktdräkt är honan mycket svår att skilja från snatteranden, och i skymningen är detta näst intill omöjligt. **Naturskyddsföreningen anser därmed att allmän jakt inte ska tillåtas på snatterand.**

39. Allmän jakttid, inlämnade förslag som inte tas vidare

39.1 Ekorre

Naturskyddsföreningen finner det glädjande att Naturvårdsverket tagit bort förslaget om jakt på ekorre. När ekorren fredades 2001 var avskjutningen endast 307 individer. Bortsett från att användningsområdet för skinn numera är synnerligen begränsat anser föreningen att en arts jaktbarhet inte ska avgöras på grundval av om den svenska populationen bedöms som livskraftig eller inte. Utgångspunkten för allmän jakt och licensjakt ska vara att bytet tas tillvara för nyttoändamål. Naturvårdsverket menade också att jakten kan förebygga skada, eftersom ekorren bland annat kan ta sig in under tak eller i vindsutrymmen och bygga bo där. Detta torde

vara ett mycket begränsat problem och ett svagt argument och i strid med den syn och respekt som bör känneteckna jakt med krav på djuretik. Vidare är det redan med nuvarande regler för skyddsjakt tillåtet att döda ekorre som kommer in på gården eller trädgården, vare sig man har jakträtt eller inte året runt. Detta framstår förstås också som främmande i en tid med allt större intresse för, och kunskap om, det vilda.

Variationen i ekorrforekomsten följer granens fröskörd relativt väl. Under bra kottår växer ekorrbeståndet, för att sedan gå tillbaka. Under tider med dålig tillgång på föda kan ungarna tillbakabildas i honans livmoder. Skillnaden mellan topp- och bottenår för ekorrbeståndet kan vara stort. Att ekorren ofta plundrar fågelbon är en överdrift. I en svensk undersökning av innehållet i 600 ekormagar fann man rester av fåglar (ägg eller ungar) i bara fyra stycken.

Utformningen av viltförvaltningen och jakten bör ske med hänsyn till andra samhällsintressen t ex hänsynen mot den naturintresserade allmänheten. Förslaget om jakt på ekorre har mötts med mycket starka reaktioner från våra medlemmar och en naturintresserad allmänhet.

39.2 Enkelbeckasin

Naturvårdsverket har också tagit tillbaka förslaget om att införa allmän jakt på enkelbeckasin, vilket foreningen finner vara ett klokt beslut. När det gäller Enkelbeckasinen status i Sverige konstaterar Svensk Fågeltaxering att populationen varit i stort sett stabil sedan millennieskiftet men att arten dessförinnan minskade kraftigt i landet. Det kan inte uteslutas att en faktor till detta trendbrott var att enkelbeckasinen fridlystes 2001. I likhet med morkullan har enkelbeckasinen börjat övervintra i ökande antal, men under köldperioder koncentreras fåglarna och förblir mycket stationära, vilket gör dem extra sårbara. Vidare finns det uppenbara risker med förväxlingar med den snarlika rödlistade dubbelbeckasinen och den fridlysta dvärgbeckasinen.

39.3. Hermelin

Naturvårdsverket har även tagit bort hermelinen i förslaget om nya jakttider, vilket Naturskyddsforeningen anser vara mycket positivt. Viltförvaltning inklusive all jakt ska utgöra en del av hållbart nyttjande av

biologiska resurser, i linje med konventionen om biologisk mångfald. Det betyder att nyttjandet ska ske på ett sätt och i en utsträckning som inte leder till långsiktig minskning av biologisk mångfald. Det finns inga vetenskapliga bedömningar, grundade på relevant vetenskapligt underlag, som visar att hermelin har gynnsam bevarandestatus. Arter där det saknas tillgängliga data som säkrar att artens långsiktiga överlevnad är säkerställd inom landet ska inte jagas. I dagsläget vet forskarna mycket litet om de små mårddjurens populationsstatus. I remissen hänvisar Naturvårdsverket till ArtDatabanken och anger att *"populationsstorlek är okänd men lär vida överstiga 20 000 reproduktiva individer"* (vår kursivering). Vi menar att det snarare är sannolikt att hermelin kan ha minskat i hög grad. Det finns också ett nytt hot mot hermelinen genom klimatförändringarna och de snöfria vintrarna, eftersom hermelinen som byter till vit vinterpäls får svårare att fånga byten vintertid när den inte längre är kamouflerad mot snön.

39.7, 39.8 samt 39. 12. skedand, svärta och årta.

Naturvårdsverket har också valt att inte gå vidare med förslagen om allmän jakt på skedand, vilken visar en minskande populationsutveckling, svärta, som är rödlistad som sårbar (VU) och årta, rödlistad som starkt hotad (EN) Naturskyddsföreningen är positiv till dessa förslag.

40. Särskild jakttid, älg.

Naturvårdsverket föreslår att jakttiderna för älg har en fast start- och sluttidpunkt.

Flera biologiska och etiska faktorer påverkar när älgjakten bör förläggas under året. Ju tidigare jakten startar på hösten desto större är påverkan på älgarnas brunstperiod och desto större stress utsätts djuren för. En utdragen jaktsäsong in i februari får vidare konsekvenser för älgkorna, då älgfoster kan vara långt gångna redan i februari.

Eftersom skogsskadorna orsakade av klövvilt och då särskilt älg, enligt Skogsstyrelsen uppgår till miljardbelopp, bör älgjakten koncentreras till hösten, dvs innan skador på tall infaller. Ju längre tid på året som

löshunds jakt tillåts, desto fler hundar riskerar att angripas av varg och kan därmed resultera i ökad skydds jakt i form av nödvärns jakt, paragraf 28, samt länsstyrelsebeslutade skydds jakter. Utdragen jakt med löshund förorsakar årligen störningar på björnar i idena, vilket även föranleder störningar men även att björnar dödas i s.k. nödsituationer. En förlängd jakt tid påverkar dessutom det rörliga friluftslivets intressen. Det är ingen jakt som drar ut så många skyttar i skogen som älgjakten.

Naturskyddsforeningen anser därmed att februarijakt inte ska tillåtas, att jakt inte ska tillåtas under tid när väderleksförhållandena är särskilt svåra för djuren, under hög- och senvinter, samt inför kommande reproduktionsperiod. Naturskyddsforeningen anser också att länsstyrelserna måste ges möjlighet att avsluta älgjakten och även annan jakt före stoppdatum med hänsyn till det rörliga friluftslivet och biologiska skyddsvärden.

41. Licensjakt på säl.

Naturvårdsverket föreslår licensjakt på gråsäl och knobbsäl.

Naturskyddsforeningen vill framhålla att det fortfarande saknas vetenskapligt förankrad motivation till införandet av licensjakt som lösning på konflikterna med fisket, vilket vi framhållit i den tidigare remissrundan. Det finns flera faktorer som påverkar fisktillgången och det finns motstridiga rapporter om sälarnas påverkan. Foreningen motsätter sig inte argumentationen att t.ex. gråsäl i Östersjön kan ha en begränsande inverkan på vissa fiskbestånd på lokal basis eller att ökande sälbestånd kan utöva ett ökande predationstryck på t.ex. torsk. Det vi däremot inte anser vara belagt är hur en licensjakt kommer att minska konflikterna med fisket. Foreningen har förståelse för att det inom det passiva fisket finns ett behov av att freda fiskeredskap i form av skydds jakt. Givet att Naturvårdsverket själv i tidigare utredningar poängterat att det är viktigt att jakt på säl riktas mot skadegörande individer¹ förefaller det underligt att NV gör bedömningen att licensjakt kan bidra till minskade skador på näringen. Oss veterligen finns det i dagsläget inget vetenskapligt underlag som underbygger teorin om att populationsbegränsande jakt (dvs licensjakt) av säl, i den omfattning som kan komma ifråga, kommer att vara effektiv i att förbättra fiskbestånd eller minska konflikter med fisket. Licensjakt kommer

¹ Naturvårdsverket 2013 Ärendnr NV-00327-13 Jakt på säl

1) inte att adressera de specifika sälarna som kan anses utgöra ett problem, 2) troligen behöva vara extremt omfattande för att få någon effekt, vilket sannolikt inte skulle vara förenligt med upprätthållande av gynnsam bevarandestatus, och 3) leda till problematik med att man måste destruera döda sälar eftersom sälprodukter inte är tillåtna att säljas och att sälar är av begränsat intresse som jaktbyte och dessutom potentiellt innehåller höga halter av miljögifter, givet att de är toppredatorer. Angående den uppgivna fördelen att licensjakt kommer att *"Bidra till att främja brukandet av sälen som en jaktlig resurs"* förefaller denna starkt tvivelaktig. I Jordbruksverkets utkast till nästa Havs- och fiskeriprogram finner man ett förslag om att jägare ska kunna få ersättning för *"bärgning av säl till land och inlämning till godkänd anläggning för destruktion (förbränning eller biogas)"*. Detta illustrerar att man gör bedömningen att man behöver introducera ekonomiska incitament för att skjutna sälar ska omhändertas, vilket ställs i skarp kontrast till Naturvårdsverkets tro på brukandet av sälen som jaktlig resurs.

Licensjakt på gråsäl misstänks vidare ha bidragit till att en stor sälpopulation har skingrats i Roslagens skärgård, och kanske även motverkat syftet att minska belastningen på det kustnära fisket. Naturvårdsverket har dessutom lyft fram licensjakten som en fördel för jaktturism, men denna sorts verksamhet anser vi inte kan berättiga licensjakt.

Därutöver ställer sig föreningen starkt frågande till förslaget om att licensjakten på gråsäl permanentas innan effekterna av jakten har utvärderats. Licensjaktens påverkan på gråsälpopulationen och effekterna på fiske och andra verksamheter (sälturism, friluftsliv, etc.), samt risken och omfattningen av skadeskjutningar, behöver utredas innan ett beslut om permanent licensjakt införs.

Naturskyddsföreningen vill dock framhåll att vi ser positivt på att licensjakt på vikare tagits bort från förslaget.

Av dessa skäl avstyrker Naturskyddsföreningen införandet av permanent licensjakt på gråsäl samt att licensjakt på knobbsäl möjliggörs genom att arten införs i Jaktförordningen (JF).

42. Inskränkningar i jakten, tid på dygnet.

Björn

Naturvårdsverket föreslår att nuvarande begränsning kvarstår.

Vi tycker det är bra att Naturvårdsverket föreslår att jaktstopp två timmar före solens nedgång bör kvarstå för björn. Det infördes för att kunna göra eftersök av påskjutna/skadeskjutna björnar under säkrare förhållanden i dagsljus. Skadeskjutna björnar utgör en säkerhetsrisk även för andra människor som vistas i markerna.

Älg

Naturvårdsverket föreslår jaktstopp en timme efter solens nedgång.

Naturskyddsföreningen anser att jaktstopp vid solens nedgång bör kvarstå för älg, för att kunna göra eftersök av påskjutna/skadeskjutna älgar i dagsljus.

Fåglar

Naturvårdsverket föreslår jaktstopp en timme före och en timme efter solens upp- respektive nedgång.

Naturvårdsverket skriver ”att tiden för jakt på fågel begränsas under dygnet då det kan vara svårt att avgöra jaktbytetts arttillhörighet under dygnets mörka timmar och det kan finnas risk för skadeskjutningar”. Med denna bakgrund är det svårt att förstå att Naturvårdsverket ändå vill tillåta fågeljakt både före och efter solens uppgång respektive nedgång. När fågeljakten inleds i slutet av augusti är det beckmörkt i hela södra och mellersta Sverige redan en timma efter solens nedgång. En bra stund innan dess är det så pass mörkt att även mycket erfarna ornitologer har svårt att skilja flera arter åt. Dessutom tilltar risken för skadeskjutningar med ökande mörker. Många arter har eklipsdräkt under sensommar/höst, vilket också ökar risken för att fredade änder skjuts.

Naturskyddsföreningen anser därmed att fågeljakt inte ska inledas förrän vid solens uppgång och avslutas vid solens nedgång.

43. Tider för jakt och jaktträning med hund.

Hänsyn till det individuella vilda djurets välfärd måste tas i beaktande i jakttidsöversynen. De djurskyddsmässiga effekterna av jakt och träning med hund på olika djurslag under olika tider behöver undersökas.

Jakttider är i flera fall anpassade efter hur mycket vilda djur störs. Jaktträning med hund bör, då det anses nödvändigt, därför inte förekomma under andra tider än jakttiden.

Naturskyddsföreningen anser att jakt med hund och jaktträning inte bör förekomma under tid när vilda djur är dräktiga, har beroende ungar, i parningstider eller vid sparsam förekomst av foder, svår väderlek eller annat som kräver energi för att viltet ska undvika lidande och död.

43.1

I förslaget anges att *”En utgångspunkt för jakttidsöversynen är att vilt inte ska jagas under parnings- och uppfödningstider. När det är motiverat utifrån samhällets behov av avskjutning för att minska skadeproblematik, kan principen behöva åsidosättas”* (vår kursivering). **Vi har följande förslag till tillägg: ”, och endast tillämpas ytterst restriktivt och vid i förhand definierade situationer”.**

43.4

Föreningen är kritisk till jakt och träning med hund efter lo. Att tillåta träning när det kan finnas risk för att ungar fortfarande går med mamman och parningstiden är påbörjad anser föreningen inte vara förenligt med god jaktetik. **Naturskyddsföreningen anser att hundanvändning vid lodjursjakt behöver förtydligas, och att jaktträning med hund efter lo inte ska tillåtas utanför tid för licensjakt, som inte får överlappa parningstiden för arten.** Naturvårdsverket har övervägt möjligheterna att föreslå en begränsning av det geografiska området för hundar som förföljer björn och järv till norra och mellersta förvaltningsområdet.

Naturskyddsföreningen anser att en begränsning av det geografiska området är ett bra förslag och föreslås att det förs in i bestämmelserna i § 16 JF.

Naturvårdsverket föreslår jaktträning i hela Sverige alltså även i områden där licensjakt inte tillåts, men det framgår inte om huruvida jaktträning kan tillåtas i områden utanför arternas naturliga utbredningsområden. Jaktträningen är ju tillåten under hela jakttiden, men jakten i ett område (län) kan vara avslutad redan efter några dagar, medan tilldelningen inte fylls förrän sista jaktdagen.

Föreningen är kritisk till de regler som föreslås gälla för jakt med hund efter stora rovdjur. **Specifikt anser föreningen att ingen jaktträning ska tillåtas utanför den tid då licensjakt tillåts och inte heller utanför det område, där licensjakt inte tillåts. Vidare anser föreningen att antal hundar är för många, och tiden för träning bör inte vara längre än jakttiden.**

43.30

Naturvårdsverket föreslår att senarelägga starttidpunkt för jakt och jaktträning med hund som förföljer grävling till den 21 augusti, när älg och björn blir tillåtna. **Naturskyddsföreningen finner detta vara ett bra förslag.**

44. Skydds jakt på enskilda initiativ.

Vilda djur orsakar ibland skador på människans verksamhet. Det finns en rad åtgärder att vidta för att hindra skador, eller för att kompensera ekonomiska förluster. Naturskyddsföreningen anser att människans verksamhet i första hand måste inriktas på att förebygga angrepp och skador. Först i andra hand bör ekonomisk kompensation utgå från samhället för allvarliga förluster på näringsverksamhet, i de fall där det inte varit möjligt att anpassa verksamheten eller rimligen förebygga skada för att minska dess omfattning. Staten behöver ta ett grundläggande ansvar för att upprätthålla stammar i gynnsam bevarandestatus av arter som Sverige har att skydda. Skydds jakt ska ses som undantag att överväga om dokumenterat allvarliga skador återstår efter att förebyggande och kompensatoriska åtgärder vidtagits, och bör då avse en av myndighet beslutad och begränsad jaktinriktad på särskilt skadegörande individer i syfte att minska skadorna. All form av skydds jakt ska regelmässigt kontrolleras och utvärderas. Dessutom ska individer, skjutna under skydds jakt, ingå i jaktstatistiken. När det gäller jaktstatistiken måste denna förbättras så att den ger en realistisk

bild av jaktens omfattning. Naturvårdsverkets förslag till utökad skydds jakt på enskilt initiativ gör i princip flera arter fredlösa året runt. Föreningen anser att all skydds jakt ska vara tillståndspliktigt via länsstyrelsen.

46. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 2, gård eller trädgård mm

Naturvårdsverket föreslår skydds jakt på olika smårovdjur, gnagare, insektsätare och fåglar.

Basfödan för små predatorer som mård, iller, hermelin och vessla är olika gnagare och i synnerhet smågnagare som sorkar och möss. Därför finner föreningen det ologiskt att tillåta skydds jakt på de rovdjur som håller ned gnagarpopulationerna. Idag finns det heller inga data på hur stora populationerna av vessla och hermelin är och arterna utsätts för en mängd andra hot utöver jakt, såsom gifter avsedda för gnagare eller skador i kontakt med jordbruksredskap. Vidare ser vi inga skäl till skydds jakt på näbbmöss, vilken är insektsätare, eller ekorre som företrädesvis lever av frön från kottar. Vi anser att arterna orsakar ringa eller ingen skada. Populationen av gråsparv visar också en negativ trend.

Naturskyddsföreningen föreslår därför att iller, vessla, hermelin, ekorre och näbbmöss tas bort från bilaga 4 punkt 2. Vi föreslår också att björkrast, gråsparv och pilfink tas bort från bilaga 4 punkt 2.

47. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 3 och 4, hare och vildkanin.

Naturvårdsverket föreslår skydds jakt på hare i handelsträdgård, fruktodling och plantskola.

Naturvårdsverket använder benämningen "hare" under denna punkt. I senaste rödlistan (2020) rödlistas skogsharen som nära hotad (NT).

Naturskyddsföreningen föreslår att skogsharen utgår från JF bilaga 4, punkt 4 men att "fältharen" och vildkaninen kvarstår.

50. Skydds jakt på årsunge av råka.

Naturvårdsverket föreslår att skydds jakt på enskilt initiativ på årsunge av råka i Skåne avskaffas. Föreningen ställer sig bakom Naturvårdsverkets förslag.

56. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 13 och 14, sädgås

Naturvårdsverket föreslår skydds jakt på sädgås som uppträder i flock. Naturvårdsverket föreslår att det ska bli möjligt att bedriva skydds jakt på sädgås på *alla typer av gröda* och inte enbart på morotsodlingar. Detta anser vi vara felaktigt. Det är enbart på morötter som sädgässen kan göra allvarlig skada. **Naturskyddsföreningen anser att skydds jakt på sädgås bör tas bort, eftersom sädgässen bör fredas från all jakt, åtminstone under den närmaste sexårsperioden. Skydds jakt måste regelmässigt prövas.**

57. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 15, grågås

Naturvårdsverket föreslår införandet av flockkrav.

Det är inte förenligt med god jaktetik och bra viltförvaltning att jaga arter när de kan vara pressade av kärva klimatförhållanden.

Naturskyddsföreningen menar att det inte finns skäl för skydds jakt på grågås under vintermånaderna januari och februari.

58. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 16, vitkindad gås

Naturvårdsverket föreslår införandet av flockkrav samt skydds jakt under hela året.

Naturskyddsföreningen menar att det inte finns skäl för skydds jakt på grågås under vintermånaderna januari och februari. Det är inte förenligt med god jaktetik och bra viltförvaltning att jaga arter när de kan vara pressade av kärva klimatförhållanden. Förslaget innehåller formuleringen "vid fält", vilket ger möjlighet till tolkningar som sannolikt inte varit avsedda med bestämmelsen (se punkt 30). **Naturskyddsföreningen föreslår därmed att formuleringen ändras till "Grågås som uppträder på fält med oskördad gröda", samt föreslår jaktstopp 31:a december.**

59. Skydds jakt på Kanadagås

Naturvårdsverket inför flockkrav samt skydds jakt under hela året.

Naturskyddsföreningen menar att det inte finns skäl för skydds jakt på grågås under vintermånaderna januari och februari. Det är inte förenligt med god jaktetik och bra viltförvaltning att jaga arter när de kan vara pressade av kärva klimatförhållanden. Förslaget innehåller formuleringen ”vid fält”, vilket ger möjlighet till tolkningar som sannolikt inte varit avsedda med bestämmelsen (se punkt 30). **Naturskyddsföreningen föreslår därmed att formuleringen ändras till ”Kanadagås som uppträder på fält med oskördad gröda”, samt föreslår jaktstopp 31:a december.**

61. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 19, koltrast och stare

Naturvårdsverket föreslår skydds jakt inom trädgård och annan anläggning om det behövs för att förhindra skada. Naturskyddsföreningen anser att skydds jakt är ett instrument som ska sättas in om allvarlig skada har uppkommit. Dessutom härrör skydds jakten från en tid när populationerna av staren var större, idag är staren klassad som sårbar (VU) på rödlistan.

Att skjuta småfågel är inte förenligt med dagens syn på djur och natur. Det kan inte anses förenligt med god jaktetik att skjuta föräldrar till värnlösa fågelungar, vilket lämnar dem till en säker sväldöd. Det stämmer inte heller överens med andra bestämmelser i jaktlagen, till exempel § 27, som säger att jakten ska bedrivas på ett sådant sätt att viltet inte utsätts för onödigt lidande. I det här fallet får även eventuella ungar ses som villebråd, och de utsätts för lidande om en förälder försvinner, eftersom det är mycket svårt för en ensam förälder att klara ungarnas matbehov.

Idag finns möjligheter till ersättning för viltskador och hjälp för att förebygga att skador uppstår. Dessa anslag kan nyttjas i förebyggande syfte för att motverka problem med skador.

Naturskyddsföreningen föreslår därmed att skydds jakt på koltrast och stare tas bort.

62. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 20, ringduva

Naturvårdsverket föreslår en anpassning till allmän jakt på ringduva.

Det förekommer ”falsk skydds jakt” på ringduva där privatpersoner anlägger små ärtfält med främsta syfte att ge möjlighet till jakt på ringduva, eftersom sådan jakt inkluderas i begreppet ”skydds jakt”. **Naturskyddsföreningen anser de odlingar där skydds jakt kan tillåtas ska vara större än 1 hektar att för att undvika ”falsk” skydds jakt på ringduva.**

64. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 22, årskalv av dov- och kronhjort
Naturvårdsverket föreslår att skydds jakt på årskalv av dov- och kronhjort som uppträder vid fält med oskördad gröda ska bli tillåten även i Skåne och Gotlands län 1 juli – 15 april.

Naturskyddsföreningen menar att den föreslagna förlängningen av den allmänna skydds jakten på kalv i praktiken riskerar att öka avskjutningen av hjortarna avsevärt. Det är svårt att kontrollera att jakten verkligen bedrivs som skydds jakt, dvs förslaget innebär stora utmaningar i efterlevnaden av regelverket. Den långa allmänna jakten på kalv kommer också att försvåra arbetet i Kronhjortsskötselområdena och riskerar också att kraftigt hämma den skånska licensförvaltningen av den rödlistade nominatunderarten.

Syftet med förslaget är att minska betesskador på grödor. Det finns dock inga starka bevis för att kalvjakten hjälper mot skador, vare sig i gröda eller på skog. Däremot kan risken för skador på skog tvärtom öka, eftersom kronhjort reagerar på störningar genom att söka skydd i skog. Kalvjakten hämmar alltså en planerad ändamålsenlig förvaltning samtidigt som den ökar skaderisken på skog. **Naturskyddsföreningen föreslår att skydds jakt på årskalv av kronhjort inte ska tillåtas i Skåne.**

65. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 23, årskalv av kronhjort
Naturvårdsverket föreslår skydds jakt på årskalv av kronhjort som orsakar stamskada på barrträd.

Naturskyddsföreningen föreslår att skydds jakt på årskalv av kronhjort inte ska tillåtas i Skåne.

66. Skydds jakt JF bilaga 4, förslag ny punkt: storskarv

Naturvårdsverket föreslår skydds jakt på enskilt initiativ.

Idag gäller att skydds jakt endast kan beviljas av länsstyrelsen efter ansökan eller på länsstyrelsens initiativ. Allmän jakt på storskarv är inte möjlig då arten är listad i Fågeldirektivet annex 2. Naturvårdsverket föreslår nu att skydds jakt på storskarv införs på enskilds initiativ vid fasta och rörliga

fiskeredskap och fiskodling, vid utsättningsplatser samt i fredningsområden för fisk. Föreningen anser att det fortfarande saknas ett tydligt orsakssamband mellan skarvens födouttag och svaga fiskebestånd i större skala. Andra påverkansfaktorer, däribland överfiske (kommersiellt fiske), habitatförlust samt övergödning och miljögifter har ofta påtagligt större betydelse än skarven för fiskbeståndens utveckling. Föreningen menar att skydds jakt på enskilt initiativ ytterligare skulle minska myndigheternas insikt i vad som sker och leda till uppenbara risker för aktuella arterna och andra arter i deras närhet. Redan idag ser föreningen en del problem vad gäller genomförande, tillsyn och återrapportering av den skydds jakt som beviljas av länsstyrelserna i enskilda fall, och befarar att situationen skulle förvärras om man tillåter skydds jakt helt utan tillståndsprövning. Föreningen menar att risken är uppenbar att storskarv kommer att jagas även i fall där de formella kraven för skydds jakt inte alls är uppfyllda. Föreningen anser också att nuvarande bestämmelser med skydds jakt efter ansökan till länsstyrelsen bättre tillgodoser de avvägningar som kan behöva göras om arter som havsörn, fiskgjuse, skräntärna häckar i närheten av skarvkolonierna.

Naturvårdsverket föreslår att skydds jakt på enskilda initiativ ska få bedrivas 300 m från känd boplats för skarv, havsörn eller fiskgjuse. Föreningen anser att 300 är en alltför kort skyddszon, då jakt på detta avstånd kan få såväl ruvande skarvar som havsörn och fiskgjuse på vingarna. Föreningen föreslår en utökning av avståndet till 500 m, för att inte störa andra arters häckning. De flesta skarvar skjuts med blyhagel och risken att skjutna skarvar lämnas är stor. Detta bidrar till ökad spridning av bly i naturen och inte minst då dessa skjutna skarvar utgör en högst potentiell födoresurs för havsörn och även andra arter. Bly är oerhört farligt om det hamnar i naturen. Det är på grund av sin giftighet ett av de farligaste ämnen vi känner till. Sverige har därför länge haft som målsättning att fasa ut bly. Varje år sprids 580 ton bly i samband med jakt, och blyförgiftning tillhör en av de vanligaste dödsorsakerna för svenska örnar. Det är redan idag förbjudet att använda blyammunition vid till exempel "öppet grunt vatten". Skydds jakt på skarv sker så gott som alltid i anslutning till grunda vatten, varför ett villkor för all skydds jakt på skarv borde vara att blyfri ammunition används. Stora mängder hagel träffar inte sina mål, varför omhändertagande av fällda skarvar endast delvis begränsar spridningen.

Naturskyddsföreningen anser att skydds jakt inte bör tillåtas på enskilt initiativ. Om skydds jakt på enskilt initiativ ska tillåtas måste det också villkoras med att blyfri ammunition används samt med ett skyddsavstånd om minst 500 m till häckningar av skarv, havsörn, fiskgjuse, berguv eller skrântärna.

67. Skydds jakt JF bilaga 4, förslag ny punkt: trana och sångsvan

Naturvårdsverket föreslår skydds jakt på enskilt initiativ.

Skydds jakt kan idag beviljas av länsstyrelsen efter ansökan eller på länsstyrelsens initiativ. Det finns idag ingen möjlighet att bedriva skydds jakt på enskilds initiativ. Allmän jakt på sångsvan och trana är inte möjlig då arterna är listade i annex 2 i Fågeldirektivet. Tillstånd till skydds jakt kan idag ges om det finns en dokumenterad risk för allvarliga skador på bland annat grödor. Vid omfattande problem med skador på gröda kan respektive länsstyrelse hjälpa till med förebyggande insatser i särskilt utsatta områden. Länsstyrelsen har också skrämselförbud till utlåning. Om gröda har blivit skadat av tranor, gäss eller sångsvan kan den skadedrabbade också ansöka om ersättning. Föreningen menar att skydds jakt på enskilt initiativ skulle minska myndigheternas insikt i vad som sker och leda till uppenbara risker för både de aktuella arterna och andra arter i deras närhet. Redan idag finns en hel del problem vad gäller genomförande, tillsyn och återrapportering av den skydds jakt som beviljas av länsstyrelserna i enskilda fall, och föreningen befärrar att situationen skulle förvärras om man tillåter skydds jakt helt utan tillståndsprövning. Föreningen menar att risken är uppenbar att tranor och sångsvanar skulle komma att jagas även i fall där de formella kraven för skydds jakt inte alls är uppfyllda. Föreningen ser slutligen ökade risker för såväl ökad blyspridning som störningsmoment för andra arter.

Naturskyddsföreningen anser därmed skydds jakt på enskilt initiativ ej bör införas.

I framtagandet av remissvaret har följande personer medverkat: Isak Isaksson, sakkunnig naturvård och Stina Tano, sakkunnig marina frågor.

Naturskyddsföreningen

För Naturskyddsföreningen
Stockholm 1 oktober

Johanna Sandahl
Ordförande

Louise Karlberg

Avdelningschef

Skog- och jordbruk